

Karel Jonáš:

Rozpuštěná paní.

Román ze současného života.

"Ale záležitost je prý vážná!"
"Také se mi zdá! Aspoň otec pravil, že můžeme přijít o část majetku —"

Kapitán zabýškal okem, jakoby ho zabolel klidný tón, jímž Skýsl hovořil o hroziící pohromě.

"Co zde mluvíme, jest naprosto důvěrné," — ujal se Chaluba opět slova. "A tu vás žádám za přesnou odpověď: lze pro vás něco učinit?"

Skýsl pohlédl na něho udíveně a teprve za chvíli procedil svým zdravým chrupem: "Ne a také bych si nepřál nikaké pomoci!" A postaviv se na obě nohy, protáhl zlenoštělé tělo.

"Poslala mne k vám paní Golčová —!"

"Paní Golčová?" opakoval vlekle a jaksi zaraženě mladý muž. "Což i ona to ví?"

"Ovšem!"

"Toť přece jen mrzutě", zabručel Skýsl a přešel si rukou čelo. Ale pak jakoby chtěl hovor převést kvapně na jiný předmět, začal se vyptávat: "A vy jste byl s paní Golčovou po celé léto v Praze? Že jste si někým nevyjel?"

"Paní Golčová nechtěla... Ale proč odbíháte najednou od mojí otázky? Čekám na vaši odpověď —"

Mladý muž svěsil nebhale hlavu a zasepal: "Těžká odpověď... To jsou celé historie!"

A mezi tím, co toto pravil, rozvěvil skřínku pod zrcadlem a vytáhl z ní dvě velké činky.

"Tělovičím každého dne!" chvilbl se a učinil několik matných pohybů v před i v zad a činky uložil na staré místo.

Kapitána zamrzelo, že paní Golčová poslala ho k tomuto zmeškanému, oslablému a bezkrevnému člověku, který není ani s to myšlenky své soustředit k určité věci.

"Anebo se hanbí o tom mluvit?" napadlo jej. "Aspoň když jsem se zmínil o paní Golčové, zdálo se, jakoby ho pojal stud nad tím, že i ona všechno ví —"

"Kam půjdete nyní?" ptal se mezi tím Skýsl.

"Někam na oběd!"

"Dovolíte-li, svezu se s vámi. Oznámil jsem už doma, aby mne dnes k jídlu nečekali —"

"Prosím! Ale při obědi mně přece aspoň něco řeknete —!" pravil kapitán, vstávaje. "Nesmím se vrátit k paní Golčové bez odpovědi —"

"Hm — nu — třeba", kotal Skýsl, jakoby cosi tvrdého překusoval. Na to se odstrojil, pokropil voňavkou, a sáhl po klobouku.

XIX.

Vyšli ven, do ulice, prodýchali se na ostrém vzduchu a zaměřili hned do blízké restaurace. Několik sklepníků je uvítalo; všichni znali bohatého Skýsla a z úcty k němu klaněli se hluboce i kapitánovi.

Nejmarknější z nich zavedl hosty k zvláštnímu stolu, na němž kvapně uhladil bělostný ubrus a přivítal ho od nich svehně, klobouky i hole, obratným posunem nohy odťáhl nenápadně dvě židlice, přičiněné pod stoličnou plochu.

"Vyberu sám něco!" nabídl se kapitánovi Skýsl, rozvíraje jídelní lístek a na to znalecky přelítnuv očima litaní pokrmů, diktoval sklepníkovi několik podivných, skomoleně francouzsky znějících jmen.

"Nic zvláštního nemají!" omlouval se pak Chalubovi a při tom rozhlížel se po místnosti. "He, tam ta dáma a otec pan, jakou mají náležitou pleť!" n. posuoval svého hosta. "Je to bratr a sestra —"

Kapitán se obrátil a spatřil dva měle se lesknoucí se obličej, jež se mu valně nelíbily.

"A víte, jak dostalí toho jevně ho zbarvení?" pokračoval Skýsl, "smáskou z drabčené masy; každé noci než jdou spát, vtiskují jí posorné na tvář. Ohromně pílavá práce! Také jsem to jednou zkoušel —"

V tom přítel už sklepník s mísov polévky a pánev začali jíst. Kapitán chutnal si jako pravý námořník, vždy hladový a k jídlu ochotný, lečto Skýsl polykal pomalu, jakoby mu každý bit činil obtíž.

"Abych nezapomněl" — ovesal se najednou mladý muž a pohlédl

lížeji — "Stakaňová ve své zlomyšlnosti sbírá všechny klepy o paní Golčové. I do jejího rodného města prý psala."

"Tak!" zabručel kapitán, zarudlý teplotou zeleninové polévky. "I at sbírá!"

"Ale je to ošemetná babka", — mluvil Skýsl, — "však až zas k nám přijde na návštěvu, řeknu jí pernou pravdu do očí."

"Co nám do ní! Povídejte mi raději o sobě!"

"Eh, o sobě — ba!" — prohlásil a za chvíli tíživě dodal: "Padl jsem do hladové tlamy německého advokáta Pratschky —"

"Tedy Pratschky!"

"Znáte ho snad?"

"Ne, ale slyšel jsem už o něm. Kupuje prý lacino domy od zadlužených lidí —"

"Ano, ano. Je domácím pánem asi dvaceti předněstských činžáků" — smál se Skýsl — "Chlap mazaná!"

"A jak vy jste se mu dostal do klepet?"

"Jako zába rakoví! Namátkou — totiž — políčil na mne, dobře políčil! Což mozek má on v pořádku! Vsadil bych se o celý svět, že v noci myslí jen na to, koho ve dne napálit. A dafí se mu —"

"A sám vás také polapil?"

"Kdež pak! Kat má své pacholky a Pratschka zase nadháněče — Zvlášť prohnané chlapecko jest jeho sociitátor. Podivuhodný člověk! Velký, silný, s hýčím krkem, ale vždy elegantně ustrojený a uhlazený v pohybech. A jak se k vám dovede vetřít! Sedíte někde — a najednou kde se vzal, tu se vzal, vedle vás hovi si už pan sociitátor. Kouří drahý doutník, pije vzácné víno a mluví hned o košických dostihách jako vybroušený sportsman! Překvapuje vás znalostí vysokých osobností, jejich mravů i návyků — nu, trnete —"

"Ale co bych vám to vše povídal!" — zamrzl se najednou Skýsl, jakoby se přistihl při nějakém hříchu, a podával rychele misku se salátem kapitánovi, aby si bral.

"Jen vypravujte, vše je opravdu zajímavá," pobízel ho Chaluba.

"Ale čistě soukromá, tčče se vlastně jen mne —"

"Pane, zde běží patrně o mnoho obětí a tím celá ta otázka stává se už jaksi veřejnou —"

"Ale co mám ještě vypravovat? — Strho se to tak náhle! Potřeboval jsem právě několik tisíce — hm, nač to jen bylo? Nu, na nějakou hloupost, poněvadž za něco mondrého jsem dosud nevydal ani krejcaru", zpovídal se ochotně Skýsl. — "A tak co pátrám, kde bych peníze ty sehnal, uachomejtně se ke mně sociitátor. Jako ldyby s oblak spadl. A hned věděl radu. Zná prý jistěho pána, který ochotně na směnku půjčí — Ten pán byl také nadháněč doktor Pratschky, jakýsi Rosenbaum! A s tím jsem pak vše ujednal."

"Tedy Rosenbaum vám vyplatil peníze?"

"Ale kde pak! To vám byla tehdy komedie!" rozčehtal se najednou Skýsl a jakoby se rozpojenul na cosi velmi zábavné, jal se vidličkou vesele cinkat o kraj talíře — "o penězích nebyla ani řeč! Podepsal jsem směnku na třicet tisíc a Rosenbaum mně dal pak krabici zlatých hodinek a prstenů."

"Tedy skvosty! A ty jsem zastavil — Půjčili mi na ně v zastavárně pět tisíc —"

"Pět tisíc! A směnka zněla přece na třicet!"

"Tak, tak! Napálil mne Pratschka o dvacetpět tisíc. To bylo poměpřev!" sděloval Skýsl.

"Což vy jste šel k němu ještě jednou?"

"Ach, co jednou! Několikrát — Se směnkami je to jako s kouroním. Jakmile vám tabák zehutná, těžko mu odvykat. Nu, co bych širuse vykládal, podepsal jsem směnku asi za devadesát tisíc —"

"A dostal jste ve skutečnosti?"

"Asi patnáct —"

"Ale to je podvod —!" poblíhne vykřikl kapitán. "Přece nebudete směnky platit!"

"Já ovšem ne, ale otec" — su mělo také jiného dílat!"

"Udat vše soudu —"

"Ačk pane, to nejde! Násle jsem přišlo by do řeči, utrpěla by škandálem, ne, to nejde!"

"Ale vykládl Vás otec takovou

sumu, pak otrese celým svým obchodem. Sám jste to pravil —"

"Pravda, pravda. Vztít devadesát tisíc ze závodu — tof skoro už malá katastrofa", přiznal se beznadějným hlasem Skýsl.

"A co říká tomu váš otec?"

"Hm, láteři, škupe si vousy, však si představte, co v takových případech činí všíchni otcové —!"

Kapitán se zachmuřil a oko jeho divně zahořelo.

"Musíme vás z těch drápů vyprostit, musíme!" zavíchl potíchem. "Pojďte k paní Golčové!"

XX.

Mladá vdova seděla té doby ve svém pokoji u otevřeného okna. Měla na sobě černý šat a přes ramena splýval jí sněžný španělský šál s dlouhým vlnitým třepením.

Najednou jí obhlásila služka, že přivádí kapitán nějakého mladého pána.

"To bude Skýsl!" prohodila paní Golčová a zavřela okno.

Za okamžik vešli už oba hosté. Mladá dáma podala jim ruku a žádala je, aby se posadili. Pak zadávala se zkomavě na Skýsla. Ten nechtěl sílu jejího pohledu a zapálil se až po oši.

"Je to tedy pravda!" promluvil najednou — "nu, a co se vlastně stalo —?"

"Zlé věci!" odpověděl za Skýsla kapitán a prohnul prsty, až v nich zaprástělo.

"A není vysvobození?" otázala se ulekaně a usedla proti nim.

"Čekám je od vás," pravil s důrazem kapitán. "Proto jsme také přišli! Ale dříve třeba, abyste všechno zvěděla. Mám vyprávět já nebo vy?" obrátil se na Skýsla.

"Provozovně úkol ten hůlkavě na sebe!" vyběhl jej mladý muž.

Chaluba ihned začal. Mezi tím pak co vykládal o liehvářských úskocích advokáta Pratschky, patřil Skýsl zálibně na paní Golčovou. Dosud nikdy nepřipadala mu tak krásnou jako nyní! Oči její svítily jakoby projasněny jakýmsi vnitřním viděním! A jaké měla nádherné poprsí, jaké pěkné ruce s prsty na koncích rozkošně nadzdvednutými!

Všechny ty povaby tak jej zaujaly, že ani nepostřehal, co kapitán vypravuje. Za to hostitelka stopovala výklady Chalubovy s patrnou úctou; její obličej zachvíval se při každém novém důležitém sdělení a brně nadzvedala se duševním rozčilením.

Když konečně kapitán domluvil, sepjala paní Golčová ruce a vznesla je nad hlavu.

"Pane, jak jste mohl cosi takového provést? Devadesát tisíc!" zvolala pohněvaně na Skýsla.

"Hm! Rozředěná krev, nemoc druhé generace!" omlouval se on v rozpacích.

"Prosím vás, zanechte takových nesmyslů. Bajkami mně chcete přesvědčovat! Hýřivost to byla, lenost, nedostatek úcty k sobě samému!" — A najednou povstává, vzpřímila se a vmetla Skýslovi přímo v obličej: "Styďte se!"

On se jen němě nabhřbil. —

V pokoji zavládlo mrtvé ticho. Nikdo ani rukou nepohnul. Všichni tři vyhlíželi jak náhle zkameněli.

Teprve za okamžik poposla paní Golčová k oknu a ošle nutnost něco učiniti, zaskubala záslonou.

"Ale ten advokát zasluhuje nejvíce!" vykřikla náhle, "svádět nerozumné hejsky k takovým hříhům! Jaké to liehvářství, jaké vysvávání lidí —! A váš otec chce mu opravdu zaplatit!"

"Co si má počít!" vykřepal Skýsl a hlavu ještě níže sehnul.

"Ne, ne, to se nestane —! Jest zde ještě jeden prostředek, který tomu řádně učiní pět tisíc!"

"Myslíte soud?" tážal se nestále mladý muž. "To otec nedovolí —"

"Ne soud, ale noviny" — pravila ona.

Ted však i ve Skýslovi zařihala krev. Uvědomil si najednou, že je tu vlastně kárán od ženy, které do jeho soukromých záležitostí ničeho není, a vzhoubeně se pozvedl.

"To by tak ještě — noviny! Právě do těch nesmí nic přijít!" pravil sebedůvěrně a zřivl ústa k pokrdvěnému úsměvu.

"Ano, správně jste řekl, nic do nich nesmí přijít!" překvapila ho Golčová ryzým souhlasem, "ale o to právě jest nutno se postarat, aby do nich nic nepřišlo a vy zároveň abyste nemusili platit."

"Ale jak to možno?" divil se Skýsl.

"Jak možno! Ano, v tom věci celý ten vtip! Kdyžbych vás to

vyzradila, zase byste se vzpíral. Provedu vše sama —!"

"Vy? Ale přece —"

"Cheete patrně namítnout, že běží o vás a ne o mne! Jenže vy při své krevní stuhlosti byste všechno jen pokazil."

"Nu, ano" — zadržoval Skýsl — "ale co vlastně —?"

"Musím nejdřív mluvit s doktorem Pratschkou — Nemohl byste mohl se jít?"

"V kanceláři!"

"Tam bych nerada! ale někde na neutrální půdě —! Což nechodí on nikam —"

Skýsl napjal čelo, jakoby přemýšlel a pojednou se upřímně zasmál.

"Vím, vím!" pravil už docela zase klidně — "mezi spiritisty chodí. U pensionovaného rady Markla ho najdete."

"Což on také navštěvuje takové společnosti?"

"Právě takové! Hledá tam nové známosti, navazuje styky, dovídá se podrobnosti o rodinných poměrech —"

"A jak já bych se tam dostala?" spadla Skýslovi do řeči paní Golčová.

"Požádám Markla, aby vás a pana kapitána pozval —! On rád shání nové věřící — Ano, to se podaří — Jen se nevím, co vlastně hodláte učinit?" otázel opět Skýsl.

"Buď mi věříte nebo ne" — přetřihla mu námitku paní Golčová — "Myslíte-li, že vám chci ublížit, pak ihned všechno se vzdávám."

A při tom opět pohlédla mu přímo do očí —

"Věřím vám, věřím úplně" — ubezpečoval ji kvapně; nic to ujal její ruku a pocoloval ji.

XXI.

V mde oranžové záplavě jarního, zapadajícího slunce toula celá Praha. Kříže na kostelích se svítily, černé, vysoké, v ohromnou

spoustu nakupené štíty starých i nových domů jakoby vystávaly z původních míst a stoupaly do výše a nad všemi vznášel se v ústředí nádherné věžovité, královský hrad, jehož okna jásavě do daleka zářila. Ba i dým valící se z oúouzených tlam štíhlých komínů, svítil červeným zlatem a zahrával bílskými zákmity.

Paní Golčová, zavěšena na ráme kapitánovo, zárala na oslňující to klení barev s Karlova mostu a šeptala v nadšení: "Překrásné! Nevidané —! Kdyby to někdo namaloval, řekli by mu: lžeš —!"

"Jistě!" přitakoval kapitán.

"Víte, jak mi ten západ připadá? Jak můj vlastní život. V něm je také tolik náhlých, neuvěřitelných proměn, že kdybych byl jenom rameny a myslil by si: přehání —"

"Ba! Ale nyní, abychom si pospíšili, spiritisté mudou už čekají!" mluvil Chaluba.

"Ano, ano! Máte u sebe Marklovo pozvání? V které Malostranské ulici je vlastně jeho půlček?"

"Já vím, jen pojďme!"

"Vidíte, Skýsl přece poslechl a u Markla zakročil" podotkla paní Golčová mezi chůzí — "Jen bude-li tam ten advokát!"

"Doufejme!" usmál se sice kapitán a krok zrychlil.

Přesli most a zatáhli do klikaté, dlouhé ulice.

Bylo již šero, když zastavili se před úzkým, omšelým domem, jehož stěny ozářovala šestihramá, visací svítidla. Stará služka s fruhovitou tváří pokorně je mezi dveřmi uvítala a vedla pak k nevelkému schodišti, zdobenému tířnými, barokními sochami. Schody byly poněkud přikře a vedly přímo k osvětlenému pokoji, v němž odložili hosté svrchní šat a vstoupili do salonu.

Zde už byla dosti četná společnost pohromadě. Dámy měly většinu. Seděly kolem kruhovitého stolu, pod kovovým, na svíčky zařizovaným lustrem a přítulnými hlasy cosi důležitě si vyprávěly.

Jakmile paní Golčovou spatřila hostitelka, starší dáma vysoké, stepilé postavy, vstala kvapně a chvátala jí vstříc.

Za okamžik seznámila nové hosty se všemi přítomnými a hned dodala, že vzácné medium či prostřednice, jakási žena z Krkonos, co nejdříve se dostaví; muž prý už pro ni jel na nádraží. "Jak přijdou, budeme eřtovat zábrňny duchy!" poznamenala vážně.

Pak posadila paní Golčovou na dlouhý divan vedle mladého muže, jenž měl v kabátové dírec barbarsky krvavý květ karafiátový.

Muž ten jmenoval se Planěk a byl doktorem filosofie. Zbledlá jeho tvář jevila inteligenci, vyřtěněné oči mluvíly o blouznivosti.

Pokračování.

Zdarma

obdržené obrazy se každému zamloují. Tak píše p. V. Novák z Edwardsville, Ill.: Obdržel jsem Vaše výtečné Karlovarské Léčivé Hořké Víno Medové, jež velmi dobře účinkuje pro žaludek a děkuji Vám za ty krásné obrazy. Pan J. Rihánek, Thurston, Neb., píše: Vaše Léčivé Hořké Víno Medové jsem obdržel a děkuji Vám, neb dělá moe dobrý účinek mé manželce.

Zádejte všude jen toto a dejte mu přednost před obyčejným. Bednička o 12 láhvích za \$3.00 a s obrazy zasle přímo A. V. KOUBA, vyrábětel, 2819 Larimer St., Denver, Colorado. 291f

Dr. Geo. F. Simánek

český lékař a ranhojič
v čísle 1262 Jižní 13. ul., Omaha.
Úřední hodiny: Od 2 do 4:30 odp.; od 6:30 do 7:30 večer. — Tel. 3769.
Res. Tel. Douglas 1964.

BEZ ZDRAVÍ NENÍ BLAHA

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE.

Hlavním správcem léčebného ústavu, existujícího již mnohá léta, je specialista, který má velkou zkušenost a sběhlost v léčení rozmanitých chorob, hlavně ale v léčení zastaralých chronických nemocí u mužů, žen a dětí.

Týž dostává velký počet poděkovacích dopisů, od pacientů, uzdravených v různých částích Ameriky.

Týž vyzývá tudíž všechny trpící lidi, jež jiní lékaři vyléčiti nemohli, aby se obrátili na něho. Kdo to učiní, obdrží náležitě léky a list s ponaučením, jak mají je užívat a co činiti, aby si zachránili zdraví. Zároveň bude jim vše vysvětleno v jejich mateřské řeči ohledně choroby jejich.

Abychom ukázali trpícím, jak uzdrvení pacienti děkují ústavu za poskytnutou jim pomoc, uveřejňujeme tu několik dopisů.

Měl natvrdlá játra, pokažený žaludek a zácpu.

Citný pane lékař!

Oznamuji Vám, že co tkne se mé choroby, ta už je pryč a já se cítím velmi dobře. Za odstranění mé povážívané nemoci děkuji Vám velmi.

Vám a Vaším dobrým lékům. Proto Vám ještě jednou děkuji a zůstávám s úctou,

Peter Handreich,
2917 E. 50th Str.
Cleveland, Ohio.

Milý pane doktoro: Uvědomuji Vás, že cítím se úplně zdravě po Vašich léčebných, nechtím žádnou bolest v žaludku, chuť k jídlu mám dobrou a jsem se vším spokojena. Hlubokou Vaši vědu a znalost v léčení těžkých nemocí odporučuji všem známým Slovankám. Znamenám se s hlubokou úctou

Anna Hrdlička,
Box 4, Route 1,
Lidgerwood, Neb.

Nemoc ledvin a měchýře.

Milý pane doktoro: Oznamuji Vám, že jsem léky obdržela a využívala a že mne nadobro uzdravily. Já jsem trpěla velké bolesti a nyní už se cítím zdravě. Děkuji Vám mnohokrát za vyléčení. S přátelskou úctou

Johanna Kubik, R. F. D. No. 2, Inkster, Mich.
Velečtý pane doktoro: Vyléčil se z plicní nemoci.

V prvním dopise psal jsem zrovň nemoc a podotkl jsem, že lékař kteří mne léčili, řekli mi, že mám současně. Obrátil jsem se k Vám o pomoc a nyní již o čínku Vašich léků. Nemohu psati jinak, než chválit. Od té doby, co jech užívám, chutná mi dobře jíst, kužel přestal a v prsou cítím úlevu a žádné bolesti. Vděčnost vášnu, dovoluji, abyste dopis tento uveřejnili v novinách, aby krajane věděli, kam mají se obrátit o pomoc. S úctou

Jno. Homola, R. F. D. 5, Bryan, Tex.
Kdo se hlásí k léčení do tohoto ústavu, píše jen ve své řeči česky.

Kterou nejlépe znáte, a dlekladně požáde celý stav vaší choroby hlavně co vás boolí, kde a jak vás to boolí, a jiné příznaky nemoci.

Všechny dopisy adresujte: THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

Dr. R. Mielke Medical Director, NEW YORK, 140, West 34th Str.,
Poradní hodiny: od 10 do 5 každý den, od 10 do 1 hodiny v neděli.